

Werkgroep Fairtrade Gemeente Aalsmeer
Contactadres: Betty Kooij,
Kudelstaartseweg 135, 1433 GC Kudelstaart.
telefoon: 0297-321509
website: www.fairtradegemeenteaalsmeer.nl
e-mail: info@fairtradegemeenteaalsmeer.nl
landelijke website: www.fairtradegemeenten.nl

Nieuwsbrief oktober 2021

Werkgroep

Een van de leden van de werkgroep is gestopt met de werkzaamheden voor de Werkgroep. Wel is hij bereid af en toe nog wat (Nieuws)brieven rond te brengen.

MISSCHIEN ZOU JIJ, JE IN WILLEN ZETTEN VOOR FAIRTRADE, laat het aan ons weten.

De belangrijkste taak is bedrijven, verenigingen, organisaties, horeca enz. te interesseren om producten te gebruiken met het Fairtrade keurmerk en uiteraard de inwoners van onze gemeente. Wij verkopen zelf niets maar willen alleen dit stimuleren, vooral in onze gemeente, om de wereld een beetje eerlijker te maken.

Gemeentehuis

Gemeente Aalsmeer

De beleidsmedewerkers in het gemeentehuis zijn nog druk bezig dat de koffie in de koffieautomaten het Fairtrade keurmerk krijgt. De leverancier moet dan gecertificeerd worden!

In de gemeente is de laatste maanden weinig te zien dat wij een Fairtrade Gemeente zijn. Wel ligt er uiteraard onze brochure op diverse plaatsen.

De borden in de gemeente vindt u niet overal meer door de weg werkzaamheden, maar als alles klaar is komen ze zeker terug.

Fairtrade weken

Zoals ieder jaar zijn er twee Fairtrade weken en natuurlijk werken wij daar aan mee.

Fairtrade week 8 t/m 16 mei 2021

In deze week stond de horeca centraal. We organiseerden een fotowedstrijd met een aanvullende tekst om de horeca ondernemingen te promoten.

Twee inzendingen konden een horeca-bon winnen.

We kregen geen reacties, waarschijnlijk doordat de Covid-19 pandemie nog een grote rol speelde.

We besloten daarop alle horeca ondernemingen elk 10 bierviltjes te geven.

We hopen echt dat meer horeca ondernemingen overgaan op het gebruik van Fairtrade producten! Dat is pas eerlijke handel en drinken we een (h)eerlijk kopje koffie of thee.

Fairtrade Award uitreiking

Op 12 mei in de Fairtrade week hebben wij aan John Celie, CEO van Groenland B.V., een Fairtrade Award overhandigd.

Alle bedrijven van John Celie ondernemen duurzaam én sociaal vandaar dat de Fairtrade Award met veel plezier aan hem is overhandigd. In de bedrijfsvoering van John's bedrijven wordt afgewogen wat de impact van de beslissingen is op mens en milieu met als doel om een duurzaam fundament te leggen voor de toekomst. Dit zie je terug in de duurzame panden met onder andere zonnepanelen en water- en afval recycling, het gebruik van Fairtrade producten, aandacht voor het personeel (in pandig is b.v. een sportschool gevestigd waar de medewerkers 1 op 1 personal training kunnen volgen) en de lokale betrokkenheid door de steun aan verschillende lokale doelen.

Ook de SDG's (Sustainable Development Goals of Duurzame Ontwikkelingsdoelen) vindt John belangrijk. Dit zijn zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. De SDG's zijn afgesproken door de landen die zijn aangesloten bij de Verenigde Naties (VN), waaronder Nederland. De doelen kwamen er op basis van wereldwijde inbreng van organisaties en individuen.

De Duurzame Ontwikkelingsdoelen startten in 2015 en lopen nog tot 2030. Ze zijn een mondiaal kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis. Om producten met het Fairtrade keurmerk te gebruiken wordt er gewerkt aan tien van deze doelen.

Meer informatie over Groenland B.V. en de bijbehorende bedrijven is te vinden via: www.groenland-bv.nl.

Fairtrade week van 30 oktober t/m 7 november 2021

In deze week staat de thee centraal. Het 'Samen-Thee-Momentje' dat is wat we gaan uitdragen. We gaan organisaties en bedrijven benaderen.

In de Nieuwe Meerbode volgen meer berichten over deze week.

Plaatselijk Nieuws

Met de Sustainable Development Goals of Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) wordt al gewerkt in onze gemeente.

Diverse organisaties en bedrijven letten op duurzaamheid en werken daaraan.

U doet toch ook mee, dat kan ook door aan 1 of 2 doelen te werken!

De Duurzame Ontwikkelingsdoelen zijn voor alle landen en iedereen!

Regio Nieuws

We konden eindelijk weer bij elkaar komen.

Jammer was het dat er niet veel Fairtrade Gemeentes aanwezig waren.

We bespraken de activiteiten van de afgelopen periode in 2021.

Daarnaast de plannen voor de

Fairtrade week van 30 oktober – 7 november 2021.

Het blijkt toch steeds weer hoe nuttig deze bijeenkomsten zijn.

We leren van elkaar en horen welke activiteiten wij in onze gemeente zouden kunnen ondernemen voor de Eerlijke Handel.

De meest voorkomende Fairtrade keurmerken in Nederland.

Landelijk Nieuws

Volume groei van Fairtrade producten in 2020

Volume van Fairtrade producten in Nederland steeg met 7 procent in 2020.

De categorie bananen is in omvang het grootst; vorig jaar werd 37,9 miljoen kilogram Fairtrade bananen verkocht (+4% t.o.v. 2019). Dat betekent dat de gemiddelde Nederlander vijftien Fairtrade bananen in een jaar at. De categorie die de grootste stijging liet zien in 2020 is cacao. Het cacaovolume in Nederland steeg met 16 procent naar 20,7 miljoen kilogram.

De verkoop van Fairtrade producten in Nederland resulteerde in een totale Fairtrade premieafdracht van € 7,7 miljoen, die direct ten goede komt aan boerenorganisaties wereldwijd. Dit blijkt uit de jaarcijfers van Fairtrade Nederland.

Verschuiving volumes van buitenshuis naar supermarkten

Fairtrade heeft ondanks de lockdown in 2020 ten opzichte van 2019 een positieve ontwikkeling doorgemaakt. De nationale maatregelen als gevolg van de COVID-19-pandemie hebben geresulteerd in een verschuiving van volumes van de buitenshuismarkt naar supermarkten. Het thuiswerken en de sluiting van de horeca hebben geleid tot lagere verkopen van Fairtrade koffie (-19%) en thee (-1%). Daarentegen zijn de verkopen van categorieën als cacao, desserts en kookproducten fors gestegen.

Sterke groei cacao op Nederlandse markt

Fairtrade cacao maakte in 2020 wederom een forse groei door van 16 procent. Mede door de lobby en campagnes om een leefbaar inkomen in cacao op de agenda te zetten, krijgt Fairtrade cacao steeds meer zichtbaarheid in de markt. Na drie jaar is het PLUS gelukt om alle huiskamerproducten waarin cacao is verwerkt, om te zetten naar Fairtrade cacao. Het bedrijf Chocolatemakers kiest ook voor Fairtrade certificering op hun producten. Een andere sterke groeier is Lidl met onder meer haar succesvolle WAY TO GO!-concept.

Leefbaar loon voor bananenwerknemers

De categorie bananen is ook in 2020 doorgegroei met 4 procent dankzij autonome groei bij de supermarkten. Onderzoek dit jaar heeft uitgewezen dat veel werknemers op Fairtrade plantages in Colombia en Ecuador al een leefbaar loon verdienen. Voor alle originen is een nieuwe standaard opgesteld met onder meer een loonondergrens waar ten minste aan voldaan moet worden.

“We kijken terug op een bewogen jaar. De COVID-19 pandemie raakt kwetsbare groepen waar ook ter wereld het meest. Daarom roepen wij harder dan ooit iedereen – burgers, overheden en ondernemers – op om zijn bijdrage te leveren aan eerlijkere handel. Handel die iedereen in de ‘waardeketen’ in staat stelt een fatsoenlijk inkomen te verdienen”, aldus Peter d’Angremond, directeur Fairtrade Nederland.

Ook in onze gemeente Aalsmeer (en Kudelstaart) zijn we als Werkgroep Fairtrade Gemeente Aalsmeer trots dat de verkoop van Fairtrade producten toeneemt.

Jammer is dat nog veel bedrijven zoals de horeca en organisaties (w.o. scholen en kerken) achterblijven in het gebruik van koffie en thee met het Fairtrade keurmerk.

Voor meer informatie kijk op onze website.

Fair Trade Original was de eerste fairtrade organisatie ter wereld die je in de Nederlandse supermarkt kon vinden. Hun missie is om eerlijk eten en drinken bereikbaar te maken voor iedereen. Daarom werken ze samen met boeren en producenten uit Afrika, Azië en Latijns-Amerika om de meest lekkere, eerlijke en duurzame koffie te produceren. Door deze koffie te kopen draag je direct bij aan de arbeids- en leefomstandigheden van boeren en hun gezinnen, maar ook bij aan mooie projecten. Zo gebruiken de boeren hun opbrengst bijvoorbeeld om scholen te bouwen voor hun kinderen. Veel producten van Fairtrade Original zijn onder andere te koop bij de supermarkten en de Wereldwinkels. U kunt Fairtrade Original vinden Multatulilaan 12, 4103 NM Culemborg, telefoon: 0345 545 151 en zie ook www.fairtradeoriginal.nl

Coffee Barometer 2020

De koffie-industrie en -handel doen te weinig om de problemen in de koffiesector en met name van koffieboeren op te lossen, zo concluderen de onderzoekers van de recent verschenen Coffee Barometer.

Fairtrade werkt al méér dan 30 jaar aan verbetering van de levenssituatie van koffieboeren. Niet via tijdelijke projecten, maar via een structureel betere waardeoverdracht met een minimumprijs en vaste premie, die gezien de huidige lage marktprijzen essentieel zijn. Maar Fairtrade kijkt verder, want uiteindelijk gaat het de boeren om voldoende inkomen om met hun gezinnen rond te komen. Daarom is Fairtrade een programma gestart dat de situatie op koffiebedrijfjes als geheel bekijkt en uiteindelijk een leefbaar inkomen voor de koffiegezinnen moet opleveren. In Nederland heeft Fairtrade een marktaandeel in koffie van circa 5%.

Veel te weinig dus!

Wij dagen handel, industrie en retailers uit om samen met ons aan die structurele inkomensverbetering onder koffieboeren te werken (Bron: Stichting Fairtrade Nederland).

ASN Bank publiceert Duurzame Chocolate Overzicht

Een aantal chocolademerken werkt heel hard aan een leefbaar loon voor de boeren en het beschermen van de biodiversiteit. In het ASN Duurzame Chocolate Overzicht zet ASN Bank per merk op een rij wat zij doen.

Het overzicht kijkt alleen naar de herkomst van de cacao. Dit is het hoofdbestanddeel van chocolade en het ingrediënt met de meeste problemen op het gebied van duurzaamheid.

“Om de merken onderling te kunnen vergelijken, kijken we ook alleen naar chocoladerepen, niet naar chocola in koekjes, bonbons of broodbeleg”, aldus ASN Bank.

De merken werden opgedeeld in de volgende vijf categorieën:

- Smaakvolle koplopers. Dit zijn de merken die de industrie willen veranderen en de keten van cacaoboom tot wikkel van je reep willen verduurzamen. In deze categorie vallen bijvoorbeeld de biologische merken **Chocolatemakers, Lovechock en Raaka en ook Conscious Chocolate, Mesjokke, The Other Bar en Tony's Chocolonely.**
- Puur genot. Dit zijn de merken die ten minste twee keurmerken hebben. Hier vinden we onder meer **Swiss, Zotter, Seed and Bean en de biologische chocolade van Jumbo** – ieder met een biologisch keurmerk.
- Op smaak. Deze merken zijn bij één keurmerk aangesloten, of hebben een goed verhaal op de website.
- Eigenwijze mix. Deze merken hebben hun eigen duurzaamheidsprogramma, soms in combinatie met een keurmerk.
- Bleke repen. Deze merken willen verduurzamen, maar kunnen nog best een stap maken.

Keurmerken

“Een keurmerk op de verpakking van jouw chocoladereep vertelt je direct of de chocolade is geproduceerd **met respect voor het milieu en de boeren.** Als je weet wat het keurmerk inhoudt, helpt het je om gemakkelijk een duurzame keuze te maken.

Onze voorkeur gaat uit naar een **combinatie van het Fairtrade -, Biologisch – en Rainforest Alliance keurmerk.** Dus een merk dat ze alle drie heeft, of in elk geval **het Fairtrade combineert met het Biologisch- of Rainforest Alliance keurmerk** dan weet je namelijk zeker dat er in de productieketen aandacht is voor **mensen en voor het milieu.**”

Draagvlak voor een welzijnseconomie groeit

50 jaar milieubeleid in Nederland, een stuk geschiedenis, door Jan Juffermans

Helaas heeft 50 jaar milieubeleid niet kunnen voorkomen dat we nu voor min of meer onmogelijke opgaven staan. Met name de gevaarlijke klimaatontwrichting, de dramatisch gekelderde biodiversiteit en de verspreiding van schadelijke stoffen zijn verre van opgelost.

Kan de overstap naar een welzijnseconomie zorgen voor een ommekeer?

It's the Economy, stupid...

Decennialang werd niet ingezien dat de alsmaar groeiende economie de grote drijver is achter de natuur- en milieuproblemen waar de wereld mee worstelt. Wat ook niet helpt, is dat er af en toe ernstige beleidsfouten worden gemaakt. Om met de fouten te beginnen, hoeven we niet ver terug te gaan in de tijd. Ik memoreer de ondoordacht zwaar gesubsidieerde bijstook van hout in kolencentrales, pelletkachels en biomassacentrales. Die zorgen nu samen voor een enorme uitstoot van ultra-fijnstof en CO₂, inmiddels zelfs meer dan bij kolenstook!

Binnen de natuur- en milieubeweging was er lang niet veel aandacht voor de negatieve effecten van de liberale groei-economie. Bij het voormalige Landelijk Milieu Overleg (LMO) werden economische thema's weliswaar besproken, bijvoorbeeld over de gewenste belastingverschuiving van arbeid naar energie en grondstoffen en het principe 'de vervuiler betaalt', maar de voorstellen bleken in 'Den Haag' helaas vaak aan dovemans oren gericht. Gelukkig is daar de laatste jaren wel verandering in te merken. Langzaam maar zeker blijkt nu iedereen er achter te komen: *It's the Economy, stupid...* Economische groei biedt geen oplossing, het is juist het probleem.

Grenzen aan de groei

Al sinds het uitkomen van het rapport 'Grenzen aan de groei' van de Club van Rome in 1972 wordt in binnen- en buitenland gezocht naar een nieuwe economie. Want de snelle groei van zowel de mondiale bevolking als de economie werden beide als de belangrijkste oorzaken gezien van de schade aan natuur en milieu. In het tijdschrift

De Kleine Aarde, dat ook in 1972 startte, werd in de loop der jaren uitvoerig gepubliceerd over nieuwe visies op economie. Bijvoorbeeld over Ernst Schumacher en zijn boek *Hou het klein*, en over de *Steady State Economy* van Herman Daly. Maar natuurlijk ook over het werk van Roefie Hueting. In 1991 kreeg Hueting De Groene Pluim van De Kleine Aarde uitgereikt voor zijn economische pionierswerk. Hueting maakte bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekeningen van diverse vormen van schade die je eigenlijk van het Bruto Nationaal Product (BNP) zou moeten aftrekken. Maar de BNP-groei ging intussen ongeremd door.

Economie van het genoeg

Op vele fronten werd intussen aan een nieuw economiebegrip gewerkt. Prof. Bob Goudzwaard wordt wel de architect genoemd van 'De economie van het genoeg'. Hij publiceerde in 1985, samen met Harry de Lange, het boek *Genoeg van te veel, genoeg van te weinig*. Ook Willem Hoogendijk was vanuit de Stichting Aarde al jaren actief voor een nieuwe economie en fulmineerde in woord en geschrift tegen de winstmaximalisatie en de opgejaagde groeidwang van het huidige financiële systeem. Nu nog steeds trouwens. Door al die kritische publicaties trokken we (w.o. Jan J.) op De Kleine Aarde de conclusie dat als die onbesuisde groei-economie niet zou veranderen, al ons werk voor niets zou zijn geweest.

Dashboard met indicatoren

In 2006 mocht ik (Jan J.) in Den Haag het eerste exemplaar van mijn (Jan J.) Voetafdruk-boek aanbieden aan Bob Goudzwaard, tijdens een conferentie over nieuwe indicatoren in het Provinciehuis.

Het Platform Duurzame en Solidaire Economie (DSE) is uit die conferentie voortgekomen. De al eerder actieve economiegroep 'Voor de Verandering', met o.a. de Tilburgse econoom Lou Keune, ging op in het Platform, dat tot op heden actief is. Eén van de speerpunten is de kritiek op het BNP en het pleidooi voor het gebruik van een dashboard met meer indicatoren. Vele malen is dit in Haagse kringen besproken, onder meer onder druk van brieven, nota's en petities. Uiteindelijk werd via een tijdelijke commissie van de Tweede Kamer gekozen voor het gebruik van meer indicatoren, dus in feite een dashboard. Het CBS en de planbureaus gingen vervolgens aan het werk. In 2018 verscheen de eerste **Monitor Brede Welvaart**. Die komt nu elk jaar in mei uit, waarna een debat volgt in het parlement. Als voeding hiervoor levert het platform jaarlijks wel enkele punten van kritiek. Zo wordt er nog nauwelijks concreet nieuw beleid gemaakt naar aanleiding van de constatering in de monitor dat onze mondiale Voetafdruk veel te groot is. Anderen op deze Aarde komen daardoor tekort en ervaren er grote ellende van. Dus is actie hoogstnoodzakelijk.

Beyond GDP

Internationaal was de Amerikaanse Hazel Henderson al vele jaren actief voor een nieuwe, duurzame en sociale economie. Ook bij haar staat kritiek op de BNP-groei centraal, in het Engels het *GDP - Gross Domestic Product*. Ze schreef er vele artikelen en boeken over. Door de Europese Commissie werd ze in 2007 uitgenodigd voor actieve deelname aan een grote conferentie waarmee het Europese project '*Beyond GDP*' in Brussel van start ging. Zo begon internationaal de zoektocht naar een set van indicatoren, ook binnen de OESO. De druk vanuit het buitenland hielp om ook Nederland langzaam in beweging te krijgen. Er is vooral de laatste 10 jaar veel gebeurd, niet alleen met nieuwe indicatoren, maar ook de kritiek op de groei-economie nam flink toe. Een internationaal belangrijke speler in dit verband is prof. Mariana Mazzucato, die het kapitalistisch-economische systeem en ook veel bedrijven van doelloosheid beticht, omdat hun maatschappelijk rendement negatief is. Onlangs toonde ook Frank Dietz, werkzaam bij het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), zich hiervoor ontvankelijk. In een artikel in Economisch Statistische Berichten (ESB) schreef hij dat het wellicht niet zo erg is dat het BNP niet groeit wanneer we op andere indicatoren wel goed scoren.

Gezamenlijk huishouden

Met de groei van het liberalisme de laatste 30 – 40 jaar is langzaam maar zeker de term 'economie' vernauwd tot geld, ook binnen de economie-opleidingen. Velen denken nu bij het woord 'economie' al gauw dat het over de centen gaat. Dat is op zich dramatisch. Het zou juist over heel andere zaken moeten gaan. Want economie gaat over ons gezamenlijke huishouden, thuis, in de gemeente, provinciaal, landelijk en mondiaal. Hoe gaan we duurzaam om met het beschikbare natuurlijk kapitaal (energie, grond, grondstoffen, de natuur), hoe met onze kennis en vaardigheden. Daaraan gekoppeld speelt de vraag of dat samenspel ons aller welzijn en dat van de komende generaties inderdaad ten goede komt. Daar zou het dus vooral over moeten gaan! In die zin werd in 1987 al het doel van 'Duurzame Ontwikkeling' geformuleerd in het VN-rapport '*Our Common Future*'.

Wellbeing Economy Alliance

WELLBEING
ECONOMY
ALLIANCE

Intussen wordt gelukkig nu door velen, ook internationaal, gewezen op de negatieve effecten van de BNP-groei, sociaal én ecologisch. Opmerkelijk was in 2019 de duidelijke stellingname in het *Global Assessment Report* van het International Panel on Biodiversity and Ecological Services. Dit erkende dat we toe moeten naar een ander economisch systeem! Er is ook een krachtige mondiale beweging gegroeid voor een welzijns-economie, waarin andere prioriteiten worden gesteld dan de BNP-groei: de *Wellbeing Economy Alliance (WEAll, zie weall.org)*. Het is een brede samenwerking van meer dan 200 actieve economiegroepen en -organisaties. Ook bijvoorbeeld Kate Raworth van de Donut-economie en Christian Felber van de *Economy for the Common Good (ECG)* zijn erbij aangesloten, evenals organisaties als de Club van Rome, het *Global Footprint Network*, de *New Economics Foundation* en Oxfam Internationaal. Vanuit Nederland zijn er nu 13 organisaties formeel lid van WEAll, waaronder *Our New Economy*, het Platform DSE, het *Thrive Institute* en de Triodosbank. Bovendien zijn al ruim 135 Nederlandse '*Citizens*' persoonlijk lid geworden. De gezamenlijke doelstelling van WEAll is kort samengevat: sociale rechtvaardigheid op een gezonde planeet.

Wellbeing governments

Bijzonder is dat ook de *Wellbeing Economy Governments (WEGo)* zich hebben verbonden met de alliantie. WEGo is gestart door Nieuw Zeeland, Schotland en IJsland, misschien niet toevallig, alle drie met een vrouwelijke premier! Daar zijn later Finland en Wales bij gekomen. En Canada wil nu ook lid worden.

De WEGo-landen geven welzijnszaken uitdrukkelijk voorrang boven de groei van het BNP. Er wordt nu gewerkt aan een WEAll-Nederland-hub. Daarmee zal de aandacht voor sociale en ecologische vraagstukken ook in ons land stukken groter worden. Of we daarmee nog op tijd de grote uitdagingen van natuur en milieu effectief kunnen aanpakken, valt te bezien. Maar de kansen daartoe zouden ongetwijfeld sterk toenemen.

(Bron: PALA www.pala.be, Jan Juffermans)

Alle nieuwsbrieven van voorgaande jaren (vanaf 2015) staan op onze website, dus mocht u deze nog willen lezen kijkt u dan op: www.fairtradegemeenteaalsmeer.nl Mocht u deze nieuwsbrief niet meer willen ontvangen of is uw e-mailadres pas gewijzigd laat het aan ons weten.

Ons e-mailadres is: info@fairtradegemeenteaalsmeer.nl of telefoonnummer: 0297-321509